

нансової системи, необхідним є впровадження ефективної фінансової політики всередині держави. Розвинена та збалансована фінансова система країни створює сприятливі умови для розвитку бізнесу, забезпечує залучення іноземних інвестиційних коштів. Таким чином, з метою подолання проблем фінансової політики України та забезпечення дієвої фінансової системи на території країни необхідним є поступове збільшення фінансових ресурсів держави, забезпечення дієвої системи моніторингу витрат, контролю за ефективністю використання фінансових ресурсів країни та їх цільовою направленістю, удосконалення існуючої законодавчої бази. Крім того, необхідним є проведення ряду заходів щодо вдосконалення системи оподаткування, поліпшення законодавчої бази з питань пільгового забезпечення, уникнення подвійного оподаткування.

На сьогоднішній день, з урахуванням стрімкого розвитку технологій та збільшення обсягів інформації, діджиталізація створює позитивний ефект для побудови інноваційних стратегічних рішень, ефективних бізнес-процесів, новацій у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки держави.

Для забезпечення стабільного розвитку країни необхідним є дотримання певних умов, а саме: постійного переосмислення та моніторингу зовнішньоекономічної ситуації, посилення процесів інформатизації, підтримка інноваційних тенденцій світової практики забезпечення економічної безпеки держави. Для того, щоб фінансова система України розвивалась збалансованою, варто визначити модель, за якою вона розвиватиметься, удосконалити систему шляхом постійного вивчення можливих ризиків, запровадити нагляд за діяльністю фінансових інститутів та забезпечити захист прав інвесторів.

Перспективою подальших розвідок у даному напрямі дослідження є подальше вивчення впливу цифрової діджиталізації в контексті синергетичного поєднання концепції розвитку, що є відносно новим та актуальним напрямом наукових досліджень в Україні [1].

Таким чином, цифрова трансформація, особливо в сучасних умовах ведення бізнесу, є вагомим кроком на шляху оптимізації власних бізнес-процесів. Тому, з метою забезпечення успішного переходу до нового рівня функціонування економіки країни, необхідним є забезпечення не лише економічної стабільності в Україні, а й залучення інвестиційних коштів, пошук інноваційних підходів до втілення діджиталізації у всі сфери діяльності, аналіз розвитку прогресивних світових практик ведення бізнесу та пошук шляхів розвитку подібних сценаріїв на території України в контексті реалізації Національної стратегії розвитку.

1. Савицька О.М., Салабай В.О. Діджиталізація управління бізнесом підприємства в контексті розвитку Індустрії 4.0 в Україні / Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: зб. тез доп. I Міжнародної наук.-практ. конф., 23 квіт. 2020 р. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. – С. 62-63. Електронний ресурс: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/issue/viewIssue/%D0%91%D0%86%D0%9C/6416>.

2. Лігоненко Л.О., Хріпко А.В., Доманський А.О. Зміст та механізм формування стратегії діджиталізації в бізнес-організаціях. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2018. № 22. Електронний ресурс: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2018-22-4555>.

Роман Карпенко,
кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Ольга Мосякіна
здобувач вищої освіти юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОРІВНЯ

Системи економічної безпеки макро-, мезо- та мікрорівня потребують на сьогодні нових підходів до практичної їх реалізації та обумовлюють актуальність досліджень інструментального забезпечення безпекоорієнтованого управління. Стандартизовані підходи

з жорсткою регламентацією процесів і процедур не здатні в сучасних умовах забезпечити менеджмент необхідним переліком альтернатив у прийнятті управлінських рішень. Саме тому все більшої уваги заслуговує гнучке управління не лише окремими суб'єктами господарювання, а й цілими економічними системами національної економіки.

Гнучке управління все частіше впроваджується у практичну діяльність, і це пов'язано з позитивними змінами, що відбуваються в організаціях після його впровадження. Згідно з 12 звітом (2017 року) про гнучке управління опублікованого CollabNet VersionOne респонденти відносять до основних

причин впровадження гнучкого управління такі [1, с. 7]: розвиток програмного забезпечення (75%); розширення можливості управління пріоритетами, що змінюються (64%); підвищення продуктивності (55%); поліпшення узгодження бізнесу та ІТ (49%); підвищення якості програмного забезпечення (46%); прискорення доставки продукту (46%); покращення прозорості управління проектами (42%); зниження проектних ризиків (37%); поліпшення морального стану команди (28%); поліпшення інженерної дисципліни (25%); зниження проектних витрат (24%); збільшення підтримки програмного забезпечення (18%), краще управління розподіленими командами (17%). Згідно з щорічним опитуванням, яке проводить Bain & Company «Management Tools & Trends» за підсумками 2017 року гнучке управління посідає 2 місце серед 25 найбільш популярних інструментів та трендів в діяльності підприємств по усьому світу.

Серед 1268 опитаних менеджерів 24% відзначають, що їх компанії, використовують гнучке управління у практичній діяльності, причому загальне задоволення компаній від його використання за 5-ти бальною шкалою становить 4,0 бали [2].

На підтвердження доцільності впровадження гнучкого управління у практичну діяльність підприємств приведемо дані зі звіту проведеного Компанією McKinsey [3]. В он-лайн опитуванні приймало участь 2546 респондентів, що представляють повний спектр регіонів, галузей, компаній (різних розмірів), функціональних спеціальностей та посадових осіб. З них 207 респондентів працюють в неприбуткових організаціях і державних установах або відомствах. За твердження респондентів започаткування гнучкого управління у діяльності їх компаній було пов'язано із нестабільністю функціонування та швидкими змінами. Також, слід зазначити, що у практичній діяльності переважної більшості компаній гнучке управління знаходиться на етапі впровадження. Чотири з десяти респондентів стверджують, що їхні компанії застосовують гнучкі способи роботи в процесах, пов'язаних з операціями, стратегіями та технологіями, тоді як приблизно третина за являють, що вони це роблять у сфері управління ланцюгами постачання та управління талантами [3].

Незважаючи на доцільність впровадження гнучкого управління, багато компаній не охоче приймають цей підхід, і не кожна компанія, яка зважується на реалізацію, досягає успіху. До основних перешкод реалізації зазначеної методології належать [4]:

1. Нездатність або небажання застосовувати методологію: 44% респондентів відзначають, що незнайомі з гнучким управлінням; близько 35% респондентів відзначають нестачу кваліфікованого персоналу; 33% посилаються на небажання команди слідувати методам гнучкого управління.

2. Відсутність підтримки з боку керівництва: 38% респондентів зазначають про відсутність підтримки з боку керівництва; 22% – посилаються на занепокоєність керівництва з приводу можливої втрати контролю.

3. Гнучкі принципи суперечать операційній моделі компанії: більше 40% респондентів зазначають, що методи гнучкого управління суперечать філософії компанії; 71% – відзначає напруженість між командами і іншою частиною організації.

Практичний досвід реалізації елементів гнучкого управління дозволяє робити висновки щодо необхідності і доцільності впровадження такого управління і на макрорівні. Це дозволяє оперативно розробляти та приймати управлінські рішення, у тому числі, і у сфері забезпечення економічної безпеки національної економіки. При реалізації гнучкого управління менеджмент повинен адекватно оцінювати, як діяльність управлінської системи в існуючих реаліях, так і потенційні перспективи її розвитку. Авторська позиція полягає у твердженні, що для ефективного функціонування системи економічної безпеки макрорівня, гнучкий підхід до вирішення проблемних аспектів функціонування вищезазначеної системи є запорукою успішного її функціонування.

1. The 12th State of Agile. URL: <http://stateofagile.versionone.com> (Last accessed: 10.04.2020).
2. Management Tools & Trends. URL: <https://www.bain.com/insights/management-tools-and-trends-2017> (Last accessed: 17.04.2020).
3. How to create an agile organization. URL: <https://www.mckinsey.com/business-functions/organization/our-insights/how-to-create-an-agile-organization#0> (дата звернення: 12.04.2020).
4. Darrell K. Rigby, Steve Berez, Greg Caimi, Andrew Noble. Agile Innovation / Bain&Company, Inc. URL: <https://www.bain.com/insights/agile-innovation> (Last accessed: 09.04.2020).

Роман Карпенко

кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Стелла Тукіна

здобувач вищої освіти
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ : ПОНЯТТЯ ТА КАТЕГОРІЇ**

Забезпечення економічної безпеки є найголовнішим завданням будь-якої держави, у т. ч. і України. Закон України «Про національну безпеку України» визначає державну безпеку як захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу, інших життєво важливих національних інтересів від реальних і потенційних загроз невоєнного характеру [1].

Аналіз літературних джерел показав, що питанням національної безпеки, зокрема інвестиційної безпеки, присвячена велика кількість наукових досліджень таких вітчизняних і зарубіжних вчених, як: О. Єрмак, В. Кириленко, О. Барановський, Н. Нижник, В. Олуйко, В. Базилевич, С. Мошенський та інші.

У наукових працях вчених поняття національної безпеки подано у різних термінологічних інтерпретаціях і їх можна звести до такого: під безпекою слід розуміти захищеність найбільш важливих інтересів особистості, суспільства та держави від певних загроз. Але, разом з тим, їхня сутність, загалом, відповідає поняттю, викладеному в законі України «Про національну безпеку України» [1].

Отже, поняття національної безпеки є багатоаспектним і включає в себе такі види безпеки: політичну, економічну, соціальну, інформаційну, екологічну, науково-технічну та інші. Економічну безпеку можна визначити як загальнонаціональний комплекс заходів, спрямованих на постійний і стабільний розвиток економіки держави, що включає механізм протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам. Економічна безпека формується під впливом її окремих складових, зокрема сировинно-ресурсної, праце-ресурсної, інвестиційної, інноваційно-технологічної, енергетичної, фінансової, продовольчої безпеки.

Однією з найважливіших складових економічної безпеки вважають інвестиційну безпеку. Проте, ріст економіки забезпечується також розвитком таких ключових ринків як ринок праці, капіталу, землі і технологій. Закон України «Про інвестиційну діяльність» визначає інвестиції як є усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект.

У працях науковців висвітлено сутність категорії «інвестиційна безпека», трактування яких визначає інвестиційну безпеку як сукупність нормативно-правових, соціальних і екологічних умов, що визначають тип і динаміку відтворювального процесу і забезпечують надійність відшкодування та ефективність використання вкладеного капіталу. Інвестиційна безпека відображає основні макро- і мікроекономічні тенденції, структурні зміни в економіці та виражається в системі якісних і кількісних показників розвитку народного госпо-